

המסורת השנייה

**“למטרת הקבוצה יש רק סמכות מוחלטת אחת –
אל אוהב כפי שהוא מתבטא במצפון הקבוצה.
מנהיגינו הם רק משרתים שזכו לאמון, הם אינם
מושלים.”**

היכן מקבלת A.A. את הכוונתה? מי מנהל אותה? גם זו חידה לכל אחד מידידינו ולכל חבר חדש. כשהם שומעים שלחברתנו אין נשיא שבידיו סמכות למשול בה, גם לא גזבר היכול לכפות תשלום כלשהוא או מועצת מנהלים שיכולה לסלק חבר טועה אל האפילה שבחוץ, ונדאי שאין חבר A.A. שיכול לחלק הוראות ולדרוש משמעת מאחר, נאנחים ידידינו וקוראים: “זה פשוט לא ייתכן. חייב להיות כאן משהו נוסף”. המעשיים קוראים את המסורת השנייה ולומדים ממנה שהסמכות היחידה ב-A.A. היא אלוהים אוהב, כפי שהוא מתבטא במצפון הקבוצה. בפקפוק הם שואלים חבר A.A. מְנוּסָה אם זה אכן פועל. חבר זה, שהוא שפוי ככל הנראה לעין, משיב מיד: “כן! בהחלט כן”. הידידים ממלמלים שזה נשמע קלוש, מעורפל ותמים מדי לטעמם. אז הם מתחילים להביט בנו בעין בוחנת, דולים פיסת היסטוריה של A.A., ובמהרה יש בידיהם עובדות מוצקות.

מהן עובדות החיים של A.A. שהביאו אותנו לעקרון זה, שנראה לכאורה לא מעשי?

ג'ון דו (אלמוני), חבר טוב ב-A.A., עובר לגור, נאמר, במידלטון, ארה"ב. הוא לבדו כעת ומהרהר בכך שלא יוכל

להישאר מפוכח, או אפילו בחיים, אלא אם ימסור
לאלכוהוליסטים אחרים את מה שניתן לו ללא כל תמורה. הוא
חש דחף רוחני ומוסרי, מפני שמאות סובלים עשויים להיות
בהישג ידו. הוא גם מתגעגע לקבוצתו. הוא זקוק לחברתם של
אלכוהוליסטים אחרים באותה מידה שהם זקוקים לחברתו.
הוא מבקר כמרים, רופאים, עורכי עיתונים, שוטרים ומוזגי
משקאות... והתוצאה - יש כעת במידלטון קבוצה, והוא
מייסדה.

בהיותו המייסד, הוא גם המנהל. מי עוד יוכל להיות?
אך במהרה הוא מתחיל לחלוק בסמכותו-לכאורה עם
האלכוהוליסטים הראשונים שעזר להם. כעת הופך הדיקטטור
המיטיב ליושב ראשה של ועדה המורכבת מחבריו. זוהי
היררכיית השירות של הקבוצה הצומחת - אנשים שמינו את
עצמם, כמובן, בהיעדר דרך אחרת. תוך חודשים ספורים A.A.
במידלטון משגשגת.

המייסד וחבריו מנתבים רוחניות לכיוונם של החדשים,
שוכרים אולמות, דואגים לסידורים בבתי חולים ומשדלים את
נשותיהם להכין דוודים של קפה. בהיותם, ככלות הכול, גם
אנושיים במקצת, עשויים המייסד וחבריו להתחמם לנוגה
התהילה. הם אומרים זה לזה: "אולי זה יהיה רעיון טוב
להמשיך לאחוז חזק ברסן A.A. בעיר הזאת. הרי אנחנו
מנוסים. מלבד זאת, ראו את כל הטוב שהרעפנו על שתיינים
אלה. עליהם להיות אסירי תודה!". האמת היא שלעתים
המייסדים וחבריהם חכמים וצנועים יותר מכך. אך לעתים
קרובות יותר, בשלב זה, הם אינם כאלה.

כעת פוקדים את הקבוצה ייסורי צמיחה. רוכלים זעירים
מציעים את מרכולתם. לבבות בודדים כמהים וסובלים. בעיות
נוחתות כמפולת שלגים. וחשוב מכך, נשמעות לחישות בגוף
המנהל, ההופכות לזעקה רמה:

"האם ותיקים אלה חושבים לנהל את הקבוצה לנצח? הבה נקיים בחירות!". המייסד וחבריו פגועים ומדוכאים. הם מתרוצצים ממשבר למשבר ומחבר אל חבר ומפצירים; אך ללא הועיל, המהפכה בעיצומה. מצפון הקבוצה עומד לחולל מהפך.

הבחירות מגיעות. אם המייסד וחבריו אכן שירתו היטב הם עשויים, להפתעתם, להיבחר שוב לתקופה מסוימת. אך אם נהגו להתנגד קשות לצמיחתה של הדמוקרטיה הם עלולים לעלות סופית על שרטון. בכל מקרה יש עכשיו לקבוצה ועדה מתחלפת, שהיא מוגבלת ביותר בסמכויותיה. חברה אינם יכולים למשול או לכוון את הקבוצה. הם רק משרתים. זכותם היא לבצע את מטלות הקבוצה, זכות שלעיתים היא כפוית תודה. בראשות יושב הראש שלהם הם דואגים ליחסי הציבור ולארגון הפגישות. הגזבר, הנתון לביקורת קפדנית, אוסף את הכסף מכובע התרומות, מפקיד אותו ומשלם את שכר הדירה ואת שאר החשבונות, ומוסר דיווח סדיר בפגישות מצפון הקבוצה. המזכיר דואג שהספרות תהיה זמינה על השולחן, ששיחות הטלפון יענו, משיב למכתבים ומזכיר את זמני הפגישות. אלה הם השירותים הפשוטים המאפשרים לקבוצה לפעול. הוועדה אינה נותנת כל ייעוץ רוחני, אינה שופטת את התנהגותו של שום חבר ואינה מחלקת הוראות. כל אחד מחברה עלול להיות מחוסל מידית בבחירות הקרובות אם ינהגו כך. וכך הם מגלים בהמשך שאכן הם משרתים ולא מושלים. אלה הם לקחי התנסויות מכל העולם. וכך ב-A.A. כולה מכתוב מצפון הקבוצה את תנאי השירות של מנהיגיה.

מכאן אנו מגיעים ישירות לשאלה "האם יש ל-A.A. מנהיגות אמיתית?" התשובה הנחרצת היא "כן, למרות

שלכאורה היא אינה קיימת". נחזור אל המייסד המונח ואל חבריו. מה עלה בגורלם? כשצערם וחרדתם מתפוגגים מתחיל להתרחש שינוי קל. בסופו של דבר הם נחלקים לשתי קטגוריות, המכונות ב-A.A. "זקני השבט" ו"עסקנים ממורמרים". זקן השבט הוא זה שמכיר בתבונתה של החלטת הקבוצה, שאינו נוטר טינה על הירידה במעמדו, ושכוח שיפוטו, הנתמך בניסיון ניכר, הוא מוצק, והוא ניאות לשבת בשקט בצד ולהמתין בסבלנות להתפתחויות. העסקן הממורמר הוא זה שמשוכנע בביטחון שהקבוצה אינה מסוגלת לתפקד בלעדיו, המתמרן בעקביות לבחירתו מחדש לתפקיד וממשיך להיות שטוף רחמים עצמיים. אחדים מאלה ממורמרים כל כך, עד שעקרונות A.A. ומעיינות הרוח מתייבשים עבורם והם חוזרים ומשתכרים. נראה שנוף A.A. זרוע בהם. כמעט כל ותיק בחבורתנו עבר תהליך כזה במידה מסוימת. לשמחתנו רובם שורדים, חיים והופכים לזקני השבט. הם הופכים למנהיגות האמיתית והקבועה של A.A. בידיהם נמצאים הידע השלווה, הידע האיתן והעֲנָנָה לדוגמה הפותרים משברים. כשהקבוצה אובדת עצות היא פונה אליהם ללא היסוס לקבלת עצה. הם הופכים לקולו של המצפון הקבוצתי; למעשה הם קולה האמיתי של "אלכוהוליסטים אנונימיים". הם אינם מנהיגים מתוקף מינוי; הם מנהיגים דרך דוגמה אישית. זהו הניסיון שהוביל אותנו למסקנה שמצפון קבוצתנו, הנתמך בעצתם של ותיקינו, יהיה בטוח הארוך חכם מכל מנהיג יחיד.

כשהיתה A.A. בת שלוש שנים בלבד, אירע מקרה שהפגין עיקרון זה. אחד מראשוני החברים ב-A.A.,

בניגוד מוחלט לרצונו, נאלץ להסתגל לדעתה של הקבוצה. הנה הסיפור מפיו :

"יום אחד פעלתי בצעד השנים עשר בבית חולים בניו-יורק. בעל המוסד, צ'ארלי, קרא לי למשרדו. "ביל", אמר, "אני חושב שזו בושה שאתה נמצא במצוקה כספית. כל השתיינים סביבך מחלימים ומרוויחים כסף ואתה פועל בעבודה זו מסביב לשעון זו ואתה חסר פרוטה". צ'ארלי שלף משולחנו דוח כספי ישן. הוא הושיט לי אותו והמשיך : "הדוח משקף את סכומי הכסף שמוסד זה נהג להרוויח בשנות העשרים. אלפי דולרים בחודש. כך ייראו רווחינו גם כעת, אם רק תעזור לי. מדוע שלא תפעל מכאן? אעמיד לרשותך משרד, חשבון הוצאות גדול וחלק נאה מהרווחים. לפני שלוש שנים, כשהרופא הראשי שלי, ד"ר סילקוורט, החל לספר לי על הרעיון של עזרה לשתיינים על ידי רוחניות, חשבתי שזה שיגעון, אך שיניתי את דעתי. יום אחד ימלא קהל השתיינים לשעבר שלך את המדיסון סקווייר גארדן ואיני רואה כל סיבה שבינתיים תרעב אתה ללחם. הַצָּעִתִּי מוֹסָרִית לַחֲלוּטִין. תוכל להיות מטפל מתמחה, ובהצלחה רבה יותר מכל אחד אחר בשטח זה".

"הובכתי לחלוטין. היו לי מעט נקיפות מצפון, עד שהבנתי שהצעתו של צ'ארלי מוסרית לגמרי. לא היה כל רע בלהיות מטפל כזה. חשבתי על לואיז המגיעה הביתה רצוצה מעבודתה במרכז הקניות, רק כדי לבשל ארוחת ערב לבית מלא שתיינים שלא שילמו עבור האירות. הרהרתי בסכום הכסף הגדול שאני עדיין חייב למלווים שלי בוול-סטריט. חשבתי על כמה מידידי

האלכוהוליסטים, שחזרו להרוויח כמו פעם. מדוע שלא אשגשג כמוהם?

"למרות שביקשתי מצי'ארלי שהות למחשבה, למעשה כבר החלטתי בחיוב. כשמיהרתי לברוקלין ברכבת התחתית היה לי מה שנראָה כהבזק של הדרכה אלוהית. זה היה רק משפט אחד, אבל משפט משכנע ביותר. למעשה הוא הגיע היישר מהתנ"ך - קול חזר ואמר לי: "ראוי העבד לְשָׁכְרוּ". כשהגעתי הביתה מצאתי את לואיז מבשלת כהרגלה, בעוד שלושה שיכורים צופים בה ברעב מפתח המטבח. לקחתי אותה הצידה וסיפרתי לה על החדשות הנפלאות. היא נראתה מתעניינת אך, לא נלהבת כפי שציפיתי שתהיה.

זה היה ערב של פגישה. למרות שלא נראה שמישהו מהאלכוהוליסטים שהתגוררו אצלנו הצליח להתפכח, היו שם אחרים שהצליחו. הם התגודדו בלוויית נשותיהם בחדר האורחים שלנו. מיד פרצתי בסיפור ההזדמנות שנפלה בחלקי. לעולם לא אשכח את פרצופיהם האדישים ואת המבט הבוהה שתלו בי. בהתלהבות שוככת סיימתי את סיפורי. השתררה דממה ארוכה.

אחד מחבריי החל לדבר, כמעט בביישנות. 'אנו מכירים את גודל מצוקתך, ביל. זה מטריד אותנו מאוד. לעתים קרובות הרהרנו מה בכוחנו לעשות. אבל אני משער שאני מדבר בשם כולנו כאן, כשאני אומר שמה שזה עתה הודעת לנו מטריד אותנו הרבה יותר.' לקולו נוסף ביטחון. 'אינך מבין', המשיך, 'שלעולם אינך יכול להפוך למקצוען? וככל שהיה צ'ארלי נדיב ביחס אלינו, אינך רואה שלא נוכל לקשור את ענייננו עם בית החולים שלו או עם כל אחד אחר? אתה אומר לנו שהצעתו של צ'ארלי היא מוסרית. ודאי שהיא מוסרית, אך מה שברשותנו לא יפעל בכוח המוסר בלבד; עליו להיות טוב יותר.

הרעיון של צ'ארלי הוא טוב, בוודאי, אך אינו מספיק טוב. זה עניין של חיים ומוות, ביל, ורק הטוב ביותר יפעל!". במבט מאתגר חזו בי חברי בעוד דוברם ממשיך. 'ביל, האם לא אמרת כאן, לעתים קרובות, שלפעמים הטוב הוא אויבו של הטוב ביותר? ובכן, זהו מקרה מובהק כזה. אתה לא יכול לעשות לנו את זה!"

כך אמר מצפון הקבוצה. צדקה הקבוצה ואני שגיתי; הקול ברכבת התחתית לא היה קולו של אלוהים. כאן היה הקול האמיתי, שעלה מקרֶבֶם של חברינו. הקשבת, ותודה לאל, צִיִּיתִי."

המסורת השנייה **(הנוסח הארוך)**

למטרת קבוצתנו יש רק סמכות מוחלטת אחת - אל אוהב, כפי שהוא מתבטא במצפון הקבוצה.